

การคิดเงินปันผลและเฉลี่ยคืน

การคิดเงินปันผล

ก่อนที่จะอธิบายถึงวิธีการคิดเงินปันผลต้องขอทำความเข้าใจถึงการส่งค่าหุ้น หรือเงินสะสมรายเดือนก่อนว่า ค่าหุ้นหรือเงินสะสมรายเดือนนั้น สหกรณ์ฯ จะเรียกเก็บจากสมาชิกทุกวันสิ้นเดือน เช่น ค่าหุ้นประจำเดือนมิถุนายน สหกรณ์ฯ จะเรียกเก็บในวันที่ 30 มิถุนายนในระยะเวลาระหว่างวันที่ 1 – 30 มิถุนายน ที่ยังไม่ได้มีการชำระค่าหุ้นที่ส่งวันสิ้นเดือนมกราคมช่วงนี้จึงยังไม่ได้เงินปันผล แต่จะไปคิดตั้งแต่เดือนมกราคมเป็นต้นไป เมื่อส่งค่าหุ้นเท่ากันทุกเดือนไปจนถึงสิ้นเดือนพฤษภาคม ก็จะเห็นว่าในเดือนมิถุนายนค่าหุ้นที่ชำระเมื่อสิ้นเดือนมิถุนายนก็ไม่ได้รับเงินปันผล(หรือดอกเบี้ย) เช่นกัน สำหรับค่าหุ้นประจำเดือนมิถุนายนนั้น สหกรณ์ฯ จะยกไปคิดเป็นหุ้นยกไปเมื่อสิ้นปี คิดเงินปันผลสำหรับปีต่อไปให้เต็มปี(กลายเป็นหุ้นยกมาตามวิธีการคิดเงินปันผลครั้งแรกข้างล่างนี้)

ดังนั้น การส่งชำระค่าหุ้นหรือเงินสะสมรายเดือนดังกล่าวที่จะได้เงินปันผลระหว่างปีจึงมีเพียง 11 เดือน คือส่งตั้งแต่เดือนมกราคม ก็จะคิดเงินปันผลให้ 11 เดือน ส่งตั้งแต่เดือนสิงหาคม คิดปันผลให้ 10 เดือน เรื่อยไปจนถึงเดือนพฤศจิกายนคิดให้เพียง 1 เดือน เมื่อสมาชิกเข้าใจในขั้นนี้แล้ว ก็จะได้อธิบายต่อไปว่า การคิดเงินปันผลนั้น สหกรณ์ฯ คิดเป็น 2 ตอน คือ

ตอนแรก คิดจากค่าหุ้นยกมาจากปีก่อน (รวมถึงสิ้นเดือนธันวาคม)

ตอนที่สอง คิดจากการส่งค่าหุ้นระหว่างปี(หรือรายเดือน) อีกครั้งแล้วนำยอดที่คิดได้มารวมกัน ก็จะได้เป็นยอดเงินปันผลทั้งหมดที่จะได้รับในปีนั้น

ตัวอย่างที่ 1 เช่น นาย ก. มีค่าหุ้นยกมา (รวมทั้งค่าหุ้นสิ้นเดือนมิถุนายนปีก่อนด้วย) 100,000 บาท
สหกรณ์ฯ ให้เป็นเงินปันผลร้อยละ 6.25

$$\text{ปันผลจากหุ้นยกมาเท่ากับ} \quad \frac{100,000 \times 6.25}{100} = 6,250 \text{ บาท}$$

ส่งค่าหุ้นระหว่างเดือน ๆ ละ 1,000 บาท เท่ากันทุกเดือนตลอดปี คิดเงินปันผลให้ 11 เดือน
ตามตัวอย่างโดยย่อคิดเป็นรายเดือน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{เดือนกรกฎาคม} &= \frac{1,000 \times \text{อัตราเงินปันผล} \times \text{ระยะเวลา}}{100 \times 12} \\ &= \frac{1,000 \times 6.25 \times 11}{100 \times 12} = 57.29 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{เดือนกุมภาพันธ์} &= \frac{1,000 \times 6.25 \times 10}{100 \times 12} = 52.08 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{จนถึงเดือนพฤศจิกายน} &= \frac{1,000 \times 6.25 \times 1}{100 \times 12} = 5.20 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{รวม 11 เดือน จะได้เงินปันผลระหว่างปีเท่ากับ} & 57.29 + 52.08 + 46.87 + 41.66 + 36.45 \\ & + 31.25 + 26.04 + 20.83 + 15.62 + 10.41 + 5.20 = 343.70 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{รวมเป็นเงินปันผลทั้งหมด เท่ากับเงินปันผลจากหุ้นยกมา+ เงินปันผลหุ้นระหว่างปี} \\ = 6,250 + 343.70 \text{ รวมเป็นเงิน} & 6,593.70 \text{ บาท} \end{aligned}$$

สมาชิกส่วนมากเข้าใจผิดในการคิดเงินปันผล คือ พอถึงสิ้นปีก็เอาเงินค่าหุ้นทั้งหมดที่คิดว่า
ตนส่งมารวมกันแล้วคูณด้วยอัตราเงินปันผลที่สหกรณ์ฯ กำหนดให้จึงทำให้คิดได้สูงกว่าที่สหกรณ์ฯ คิดให้
จึงทักท้วงมาหาว่าสหกรณ์ฯ คิดให้ผิด ไม่ถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 2 กรณีที่มีการส่งค่าหุ้นเพิ่มระหว่างปี เช่น นาย ก มีค่าหุ้นยกมา 100,000 บาท ส่งค่าหุ้นรายเดือนละ 1,000 บาท ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน และในเดือนพฤษภาคมขอส่งค่าหุ้นเพิ่มเป็น 2,000 บาท ถึงเดือนธันวาคม จะคิดเป็นเงินปันผลดังนี้ คือ

เดือนมกราคม	= $\frac{1,000 \times 6.25 \times 11}{100 \times 12}$	= 57.29 บาท
เดือนกุมภาพันธ์	= $\frac{1,000 \times 6.25 \times 10}{100 \times 12}$	= 52.08 บาท
เดือนมีนาคม	= $\frac{1,000 \times 6.25 \times 9}{100 \times 12}$	= 46.87 บาท
เดือนเมษายน	= $\frac{1,000 \times 6.25 \times 8}{100 \times 12}$	= 41.66 บาท
เดือนพฤษภาคม	= $\frac{2,000 \times 6.25 \times 7}{100 \times 12}$	= 72.91 บาท
เดือนมิถุนายน	= $\frac{2,000 \times 6.25 \times 6}{100 \times 12}$	= 62.50 บาท
เดือนกรกฎาคม	= $\frac{2,000 \times 6.25 \times 5}{100 \times 12}$	= 52.08 บาท
เดือนสิงหาคม	= $\frac{2,000 \times 6.25 \times 4}{100 \times 12}$	= 41.66 บาท
เดือนกันยายน	= $\frac{2,000 \times 6.25 \times 3}{100 \times 12}$	= 31.25 บาท
เดือนตุลาคม	= $\frac{2,000 \times 6.25 \times 2}{100 \times 12}$	= 20.83 บาท
เดือนพฤศจิกายน	= $\frac{2,000 \times 6.25 \times 1}{100 \times 12}$	= 10.41 บาท

รวมยอดเงินปันผลที่ถือหุ้นระหว่างปีโดยการเพิ่มหุ้นจะได้รับเงินปันผล 489.54 บาท
 เมื่อรวมกับยอดยกมาจะได้รับเงินปันผลทั้งสิ้น = 6,250 + 489.54 = 6,739.54 บาท

เงินเฉลี่ยคืน

คือ เงินที่สหกรณ์ฯ คิดคำนวณเฉลี่ยจากดอกเบี้ยที่สมาชิกชำระให้สหกรณ์ฯ ระหว่างปีในการกู้เงินจากสหกรณ์ฯ ซึ่งสหกรณ์ฯ แจกไว้ในใบรับเงินทุกเดือนในช่องดอกเบี้ยสะสม ยอดดอกเบี้ยที่ชำระให้สหกรณ์ฯ ทั้งหมด คูณกับรับเงินประจำเดือนธันวาคมของปี เมื่อสหกรณ์ฯ พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิแล้วก็จะคำนวณและแจ้งให้สมาชิกทราบว่า ในปีนี้จะเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยให้ร้อยละเท่าใด
